

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/59/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211212194
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4211212194.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: Telefónica Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Einsteinova 24, IČO: 35 848 863, zastúpený spoločnosťou: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, zastúpenej konateľom a advokátom JUDr. Davidom Soukeníkom, proti žalovanej: D. Q., predtým Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. - Z. Q., L. XXX/XX, o zaplatenie 417,36 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13C/265/2011-53 z 30. novembra 2011, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a v časti výroku o náhrade trov konania účastníkov zrušuje a vec v týchto častiach vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Na základe žaloby žalobcu z 20.07.2011 Okresný súd Komárno ako súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 59,12 eura spolu s 10 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 40,89 eura od 05.02.2009 až do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 14,73 eura od 20.12.2008 až do zaplatenia a 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3,5 eura od 21.03.2009 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh v prevyšujúcej časti o zaplatenie sumy 358,24 eura spolu s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 358,24 eura od 14.03.2009 až do zaplatenia zamietol. Súčasne tiež určil, že zmluvná podmienka v bode 2.2 Dodatku k zmluve o pripojení z 19.06.2008, obsahom ktorej je záväzok žalovanej ako záujemcu, resp. účastníka uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10.792,44,- Sk (358,24 Eur), ak poruší niektorú z povinností podľa uvedeného Dodatku, je neprijateľná. Nakoniec o trovách účastníkov voči sebe navzájom rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, citované ustanovenia zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom do 31.10.2008 - § 2 písm. a/ a b/1, § 3 ods. 3), citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. v znení účinnom do 31.10.2008 - § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 54 ods. 1, 2, § 544 ods. 1,2), citované ustanovenia zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (§ 43 ods. 1, 2 a 3 písm. t/, § 43 ods. 5, § 42 ods. 1 písm. a/) a s poukazom na ust. § 101 ods. 1, § 120 ods. 1, § 153 ods. 1 OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zák. č. 99/1963 Zb.) tým, že v sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía a nie vyhľadávacia zásada, teda žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uvedené skutočnosti. Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobca v totožný deň, ako vyhotovil Žiadosť o uzavretie zmluvy o pripojení žalovanej s číslom 948026360 vyhotovil aj Dodatok k zmluve o pripojení, pričom žalovaná tieto formulárové tlačivá opatrila svojim podpisom 19.06.2008. Podľa názoru súdu, dodatkom o pripojení žalobca akceptoval žiadosť žalovanej o uzavretie zmluvy a uvedený dodatok tak považuje za zmluvu o pripojení podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z. z., ktorá je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl., Občianskeho zákonníka a § 2 zák. č. 250/2007 Z. z.. Žalovaná ako spotrebiteľ riadne a včas nezaplatila faktúry dodávateľa - žalobcu na mesačné poplatky, preto v tejto časti (59,12 eura) považoval žalobu za dôvodnú. Na odstúpenie žalobcu od zmluvy o pripojení s poukazom na § 48 Občianskeho zákonníka

neprihliadol, keďže toto odstúpenie žalobcu sa nedostalo do dispozičnej sféry žalovanej - nebolo jej doručené, keďže bolo doručované na nesprávnu (pôvodnú) adresu žalovanej. Čo sa týka uplatňovanej zmluvnej pokuty vo výške 358,24 eura vyfakturovanej žalovanej faktúrou č. 5100526581 01.03.2009, ako predbežnú otázku skúmal platnosť dojednaní o zmluvnej pokute, avšak túto vzhliadol neprijateľnou a preto neplatnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho žalobu žalobcu v tejto časti zamietol, pri určení (vo výroku rozsudku) zmluvnej podmienky za neprijateľnú v súlade s ust. § 153 ods. 3 a 4 OSP. Je evidentné, že dodatok k zmluve o pripojení bol vyhotovený dopísaním údajov o výške zmluvnej pokuty na štandardnom formulári žalobcu ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách a neušlo pozornosti súdu, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinnosti a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Slovné spojené uvádzané v bode 2.2 dodatku signalizuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinnosti, ktoré dodávateľ označí len indikatívne, sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je tiež zrejmy nepomer medzi pôvodnou žalovanou povinnosťou žalovanej a sankčnou povinnosťou žalovanej podľa zmluvnej pokuty, s poukazom na čo v danom prípade zmluvná pokuta spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany. Zmluvná pokuta bola dojednaná v rovnakej výške bez ohľadu na to, kedy v priebehu zmluvnej viazanosti poruší žalovaná niektorú zo svojich zmluvných povinností. Navyše, žalovaná žalobcovi poskytla pri uzatvorení zmluvy zálohu vo výške 6.000,- Sk, pričom z návrhu ani zo zmluvy o pripojení nie je zrejmy skutočný účel tejto zálohy. Vychádzajúc z uvedených skutočností a najmä z toho, že žalovaná nemala možnosť ovplyvniť text zmluvných dojednaní, súd zmluvné dojednanie o jej povinnosti spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu považuje neprijateľnými zmluvnými podmienkami podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008, a § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008 za pomoci článku 3 ods. 1 a 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS ako výkladového pravidla a § 3 zák. č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 31.10.2008, keď výklad obsahu zmluvy je pre spotrebiteľa aj priaznivejší. Žalobca v tomto sporovom konaní nevyprodukoval žiadny dôkaz preukazujúci individuálnu dohodu o zmluvnej pokute a táto je s poukazom na § 53 ods. 5 zákona neplatnou ako celok. Žalovanú istinu 358,24 eura nebolo možné priznať žalobcovi na základe tých istých skutočností z iného ako uplatňovaného právneho dôvodu. Žalobca ani nevyprodukoval žiadny dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, že žalovanej predal mobilný telefón v hodnote 4.990,- Sk za zľavnenú cenu 1,- Sk; cena v dodatku nie je uvedená. Žalobcom tvrdený benefit žalovanej je predmetom zmluvy, ktorého cena bola účastníkmi zmluvy dohodnutá, pričom tento tvrdený benefit súd považuje za bežnú obchodnú prax mobilných operátorov, s cieľom zaujať budúceho spotrebiteľa, a tak získať ďalšieho účastníka na úkor konkurencie. Náhrada trov konania žiadnemu z účastníkov priznaná nebola pre len čiastočný úspech v konaní.

Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním okrem vyhovujúceho výroku napadol len žalobca domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby jeho žalobe bolo v plnom rozsahu vyhovie, vrátane trov celého konania. Poukázal na to, že dojednaná zmluvná pokuta zabezpečovala rozdiel štandardnej a akciovej ceny mobilného zariadenia a tiež benefitu, ktorý žalovaná získala v prípade užívania jeho služieb počas 24 mesiacov. Žalovaná si zakúpila u neho mobilný telefón Samsung L 760 za zvýhodnenú cenu 1,- Sk oproti cene 4.990,- Sk, zvýhodnenia boli preukázané pripojenými cenníkmi, na ktoré však súd ako na dôkaz neprihliadol, ani ich ako dôkaz nevykonal. I keď nedisponuje iným dôkazom prevzatia mobilného telefónu, má za to, že predaj telefónu žalovanej dostatočne preukázal. Mobilné zariadenie ako aj sim-karta špecifikovaná v zmluve bola žalovanej poskytnutá priamo pri podpise zmluvy v jeho pobočke, preto nemožno bez ďalšieho vyvodiť, že by žalovanej uvedené neposkytol. Vzhľadom k benefitom žalovanej na kúpnej cene mobilného telefónu a službách nemožno považovať dojednanú zmluvnú pokutu určenú na základe výšky uvedených benefitov neprimeranou, keď nemožno súhlasiť ani s tým, že išlo bezvýhradne o formulárový typ zmluvy neumožňujúci žalovanému ovplyvniť jej obsah. Výberom služieb a mobilného telefónu bola ovplyvnená výška zmluvnej pokuty, ktorá by nebola dojednaná, ak by žalovaná nechcela benefity využiť. Čo sa týka námietky súdu, že sa doba trvania zmluvného vzťahu nijako nepremietla do výšky zmluvnej pokuty mal za to, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď táto námietka navodzuje dojem, akoby žalovaná počas doby viazanosti splácala mobilné zariadenie, čo však nie je pravdou, keď mesačným paušálom sa platili služby a nie zariadenie. Poskytnutá záloha žalovanou plnila iné služby s danou vecou nesúvisiace. Porušenie dodatku o právach a povinnostiach zmluvných strán, ktoré je špecifikované v článku 2 dodatku nie je neurčité, keďže je jasné, akého konania sa žalovaná nemala dopustiť. Žalobca tiež poukázal na dva rozsudky Krajského

súdu v Nitre v obdobných veciach a na to, že súd prvého stupňa nevyhodnotil prijateľnosť zmluvnej pokuty z viacerých aspektov, ale iba jednostranným tendenčným posúdením bez prihliadnutia na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, ktorou bol rozdiel akciovej a štandardnej ceny mobilných telefónov a hodnota benefitu, ktorý žalovaný získal. Takéto rozhodnutie súdu neprináša vyvážené vysporiadanie vzťahov medzi účastníkmi konania a odôvodnenie rozsudku nespĺňa ani náležitosti ust. § 157 ods. 2 OSP.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec na nariadenom odvolacom pojednávaní konanom v neprítomnosti riadne predvolaných účastníkov konania a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutých častiach podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f / OSP zrušiť (a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie) z dôvodu, že je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov jeho odôvodnenia, čím sa účastníkom konania odňala možnosť konať pred súdom a porušilo ich právo na spravodlivé súdne konanie (proces).

Je tomu tak preto, že súd prvého stupňa pre posúdenie otázky, či dojednaná zmluvná pokuta spôsobuje (kvalifikovanú) značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán (práve) v neprospech spotrebiteľa, sa nedostatočne zaoberal a náležite nezdôvodnil konkrétny pomer výšky zmluvnej pokuty k výške zliav (benefitov) ňou reálne od žalobcu získaných na základe dodatku k zmluve o pripojení (na cene mobilného telefónu a službách); s ohľadom na to nedostatočne zdôvodnil i neplatnosť zmluvnej pokuty ako celku a teda neprípustnosť jej len čiastočnej neplatnosti, alebo zmiernenia jej výšky súdom. Bez námietok žalovanej tiež súd prvého stupňa spochybnil samotný predaj mobilného telefónu za zľavnenú cenu (bez možnosti vyjadrenia sa žalobcu) a nevysporiadal sa dôsledne so všetkými jednotlivými listinami predloženými žalobcom. Nezaoberal sa tiež, s ohľadom na svoj vyslovený právny názor, otázkou prípadnej (existencie) splatnosti zmluvnej pokuty (pre počiatok prípadného omeškania žalovanej) a výškou a opodstatnenosťou požadovaného úroku z omeškania (z nej), otázkou vecnej opodstatnenosti tvrdených dôvodov porušenia zmluvy žalovanou (pre odstúpenie od zmluvy a uplatnenie si nárokov na zmluvnú pokutu) a s otázkou individuálnosti dojednanosti (výšky) zmluvnej pokuty (s ohľadom na špecifickú - nezaokrúhlenú sumu).

Odvolací súd inak súhlasí s odvolateľom v tom, že nebolo možné prihliadať (pri posudzovaní veci) k poskytnutej zálohe žalovanej (bez preukázania súvisu so zmluvnou pokutou) a k vadnosti (neprípustnosti) dojednania zmluvnej pokuty v pevnej výške (bez ohľadu na to, kedy príde k porušeniu povinností), keďže zľavy žalovanej boli určené (jasné - pevné) už pri uzatváraní zmluvy a dodatku a nešlo o prípad splátkového predaja. Tiež skutočnosť, že zmluvná pokuta zaťažovala len žalovanú (jej nesplnenie povinností), sama osebe značnú nerovnováhu vo vzťahoch účastníkov nespôsobila. Pokiaľ sú benefity predmetom zmluvy účastníkov, nemožno ich zľahčovať konštatovaním o „bežnej obchodnej praktike s cieľom zaujať budúceho spotrebiteľa“ a len z tohto dôvodu na ne preto neprihliadať. Zmluvnú pokutu tiež nemožno vzhľadnúť neprijateľnou zmluvnou podmienkou len preto, že bola dojednaná pre viaceré prípady porušenia inak v zmluve presne špecifikovaných povinností spotrebiteľa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.